

RELACJA Z KONFERENCJI W SZCZECINIE.

W dniu 29 marca 2007 r. odbyła się w Szczecinie trzynasta z kolei konferencja z cyklu poświęconego gminnej polityce energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem roli, jaką w funkcjonowaniu gminy i jej samorządu winien spełniać „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

Pani Iwona Walska – Lukas rozpoczynając spotkanie poinformowała zebranych, że w dniu 07.02.2007 roku **projekt uzyskał patronat Ministerstwa Gospodarki.**

Pani Marzena Budnik–Róź – Departament Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w swojej prezentacji odniosła się wprost do tematu cyklu konferencji poprzez wskazanie bezpośrednich prawnych odniesień, które nakładają na gminę obowiązki w planowaniu energetycznym. Planowanie energetyczne wymaga partnerstwa od podmiotów, które w procesie tworzenia założeń energetycznego rozwoju gminy uczestniczą, a więc samorządu i zawodowych przedsiębiorstw energetycznych. Harmonijny rozwój następował będzie wówczas, gdy przedsiębiorstwo energetyczne kierujące się kryteriami ekonomicznymi uwzględni racjonalne potrzeby wskazane przez gminę, jako reprezentanta wspólnoty. Gmina staje się wówczas koordynatorem planowania energetycznego na swoim terenie, mając realny wpływ na kształt wprowadzanych rozwiązań. Racjonalizacja wynikająca ze skoordynowanego planu rozwoju energetycznego przynosi korzyści zarówno w sferze strukturalnej i ekonomicznej a również w sferze rozwoju społeczno-gospodarczego. Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego kreuje politykę energetyczną poprzez:

- Strategię Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020,
- Prognozę Oddziaływania na Środowisko,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego,

oraz dwa istotne dokumenty, które są w opracowaniu:

- Założenia do programu rozwoju energetyki odnawialnej w oparciu o surowce odnawialne,
- Założenia do programu rozwoju sieci energetycznych oraz sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Omawiając możliwości finansowania energetyki w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, skupiła się na osi priorytetowej 2 – rozwój infrastruktury transportowej i energetycznej oraz na osi priorytetowej 4 – infrastruktura ochrony środowiska. Stan związany z planowaniem energetycznym w gminach, którego wyrazem jest ilość powstałych w ciągu ostatnich 10 lat „Projektów założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” oceniony został negatywnie. 35 % gmin, które posiadają opracowany ten dokument jest ilością niezadowalającą, tym bardziej, że wiele z tych projektów, to dokumenty o charakterze historycznym.

Odpowiedzialność za taki stan rzeczy nie spada tylko na gminę, ponosi ją w równym stopniu ustawodawca, który nie doprecyzował zapisów pozwalających na jednoznaczną ich interpretację.

Pan Jacek Walski – Agencja Marketingowa „PREDA” - opierając się na analizie danych statystycznych wskazał miejsce województwa zachodniopomorskiego i zachodniopomorskich gmin w systemie energetycznym Polski.

Na tle 16 polskich województw:

- województwo zachodniopomorskie znajduje się na 5 miejscu w ilości gospodarstw domowych wyposażonych w sieć gazowniczą (wyposażenie w sieć gazowniczą w miastach – 3 miejsce w Polsce, wyposażenie w sieć gazowniczą na wsi – 6 miejsce w Polsce).
O tym, że gaz jest atrakcyjnym nośnikiem energetycznym świadczy aktywność społeczna w jego pozyskaniu. Uzupełniając niedostatek w sieci zawodowej poprzez używanie gazu w butli stawia województwo zachodniopomorskie na 12 miejscu w Polsce (na 12 miejscu – w mieście, na 9 miejscu – na wsi).
- województwo zachodniopomorskie znajduje się - ze wskaźnikiem 86 % - na 5 miejscu w ilości gospodarstw domowych wyposażonych w ciepłą bieżącą wodę
- województwo zachodniopomorskie znajduje się na 4 miejscu w Polsce w ilości gospodarstw domowych korzystających ze zbiorowego centralnego ogrzewania.
- województwo zachodniopomorskie plasuje się na 8 miejscu w Polsce w ilości gospodarstw domowych korzystających z indywidualnego centralnego ogrzewania.

- Dodać należy, że aż 17 % gospodarstw domowych województwa zachodniopomorskiego wyposażone jest w piece, gdzie podstawowym paliwem jest nie najwyższej jakości węgiel.

Ze zbiorczego zestawienia wszystkich danych wynika, że rankingu ogólnokrajowym w pierwszej dziesiątce gmin:

- miejskich i miast w gminach miejsko-wiejskich – brak zapisów dotyczących województwa zachodniopomorskiego,
- wiejskich i wsi w gminach miejsko-wiejskich – brak zapisów dotyczących województwa zachodniopomorskiego,
- miejsko-wiejskich – brak zapisów dotyczących województwa zachodniopomorskiego.

Miasto Świdnik zajmuje pierwsze miejsce w Polsce, gdzie gospodarstwa domowe najlepiej są zaopatrzone w nośniki energii. Wskaźnik w tej gminie jest bliski noty maksymalnej.

W kontekście wyników kontroli NIK, która wykazała brak spójności dokumentów rozwojowych gmin, ze względu na to, że gmina nie posiada „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” wyjaśnione zostały podstawy prawne i zależności, jakie według obowiązującego prawa istnieją pomiędzy poszczególnymi dokumentami.

W województwie zachodniopomorskim na 114 gmin, 34 gminy posiadają omawiany dokument. Wskaźnik w wysokości 30 % stawia województwo zachodniopomorskie na 7 miejscu w kraju. Różnica w ilości gmin województwa zachodniopomorskiego, które posiadają „Projekt założeń...” przedstawiona w informacji Urzędu Marszałkowskiego i AM PREDA wynika z tego, że a 7 gmin nie przedstawiło „Projektu założeń...” Urzędowi Marszałkowskiemu do opiniowania., wobec czego nie dopełniło ustawowego obowiązku wynikającego z „Prawa Energetycznego”. Niestety, dobry wynik dyskredytuje fakt, że 27 gmin posiada dokumenty, które zostały opracowane przed rokiem 2003, a które do tej pory nie były aktualizowane.

Część szkoleniową rozpoczął **Pan Witold Skorulski** – Centrum Wspierania Projektów Europejskich sp. z o.o. - przedstawiając:

- potencjalne możliwości dofinansowania projektów samorządu gminnego w ramach Narodowej Strategii Spójności
- inne możliwości dofinansowania projektów gminnych
- sposoby finansowania „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”
- finansowanie inwestycji realizowanych w ramach gminnych projektów energetycznych.

Dobór partnera, który sporządzi właściwą konstrukcję finansową i będzie sprawował opiekę nad prawidłowym wdrażaniem projektu jest jedną z podstawowych decyzji gwarantujących sukces przedsięwzięcia. Warto, więc skorzystać z możliwości bezpłatnych konsultacji, jakie CWPE chce udzielać samorządom. Ustawa o partnerstwie publiczno - prywatnym pozwala jednostkom samorządu lokalnego na korzystanie z doświadczeń wykwalifikowanych przedsiębiorstw prywatnych dla uzyskania korzyści publicznej.

Każda Gmina, której przedstawiciel był uczestnikiem szkolenia może skorzystać z darmowej konsultacji trzech gminnych projektów związanych z pozyskaniem funduszy z Unii Europejskiej przeznaczonych dla samorządu lokalnego w latach 2007-2013.

Pan Piotr Kukla – Fundacja na Rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii -odpowiedział w swoim wystąpieniu na podstawowe pytanie „Jak zbudować dobry plan?”

Przedstawiona została metodologia związana z określeniem zadań gminy w ramach przygotowań do sporządzenia „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”. Zidentyfikowano również problemy, których rozwiązanie pozwala na sprawne, rzeczowe i kompetentne stworzenie podwalin inwentaryzacyjnych, co w znacznym stopniu przyspiesza prace nad sporządzeniem części planistycznej. O wartości tworzonego dokumentu świadczyć będą doświadczenia wybranej do opracowania firmy. Istotnym elementem w procesie opracowania „Projektu założeń...” w fazie wskazania alternatywnych dróg rozwoju gminy jest zindywidualizowanie możliwości na podstawie wszystkich naukowych opracowań dotyczących regionu z uwzględnieniem tendencji, jakie na rynku energetycznym wskazują perspektywę jej rozwoju.

Przedstawił sposoby dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia gminy w nośniki energetyczne. Omawiając tematykę odnawialnych technologii energetycznych zapoznał uczestników spotkania z następującymi zagadnieniami:

- Czysta energia – definicja
- Typowe potrzeby energetyczne budynków
- Zastosowania technologii OZE w budynkach
- Przegląd technologii OZE
- Ocena opłacalności – rachunek ekonomiczny
- Źródła finansowania

FEWE współpracując z Ministerstwem Zasobów Naturalnych Kanady przetłumaczyło i wprowadziło na rynek Polski narzędzie pozwalające na obiektywną ocenę opłacalności wprowadzenia na określonym terenie technologii OZE. Jest to narzędzie, które daje możliwość uzyskania czytelnej informacji na temat oferty producenta, który jest zainteresowany wprowadzeniem swojej technologii w określonej gminie. Po wprowadzeniu danych przedstawianych zwykle w ofercie, uzyskamy niezależny wynik, jasny nawet dla tych, którzy z problemami energetycznymi stykają się sporadycznie. Uczestnicy konferencji mieli możliwość zapoznania się z modułami tego narzędzia.

Pan Artur Sztukowski – Bank Ochrony Środowiska S.A. – wskazał na istotne elementy montażu finansowego, jako niezbędnego elementu każdej inwestycji. Doświadczenia Banku w finansowaniu projektów dotyczących alternatywnych źródeł energii, stawiają tę instytucję na czele instytucji finansowych w kraju, które współfinansują projekty proekologiczne. Pozwala to na pomoc samorządom lokalnym w realizacji projektów przy pomocy nie tylko krajowych i unijnych źródeł finansowania, ale również pochodzących z pomocy konkretnych krajów.

Zwrócił uwagę uczestników spotkania, na odmienną od stosowanych w innych bankach ocenę inwestycji. Opiera się ona nie tylko na analizie ekonomicznej, ale zawiera ocenę techniczną. BOS S.A. zatrudnia w swoich strukturach osoby, których zadaniem jest prowadzenie inwestycji od strony technicznej. Doradztwo banku składa się, więc z dwóch elementów, tak istotnych procesie realizacji kredytowanej, lub dotowanej inwestycji.

Najciekawszym projektem pozwalającym gminie na pozyskanie środków w formie bezprzetargowej jest emisja gminnych obligacji, gdzie ryzyko związane z obsługą przenoszone jest w całości na bank.

Aby odnieść się do roli, jaką ma do spełnienia samorząd gminy w nowej sytuacji energetycznej, która powstaje na skutek liberalizacji rynku energetycznego **Pan Jacek Walski** przedstawił unormowania prawne i zasady obowiązujące w Polsce, wynikające z Dyrektywy Unijnej 2003/54WE.

Uczestnicy konferencji, dzięki przesłanym materiałom, mieli możliwość zapoznania się z ofertą firmy „**IMPET – systemy ekologiczne**” (www.impet.net.pl), oferującej „SŁONECZNE doładowania”.

Uczestnicy Konferencji zostali zaproszeni przez **Pana Przemysława Kowalskiego – PGK System** na zapoznanie się z proekologicznymi rozwiązaniami zastosowanymi na fermie energetycznej w Bawarii. Z rozwiązaniami, jakie oferuje firma **PGK System** - uczestnicy i goście konferencji mogli się zapoznać poprzez materiały ofertowe, które otrzymali podczas rejestracji.

Z rozwiązaniami tymi zapoznać się można również na stronie internetowej www.pgksystem.pl.

W tym miejscu chciałbym szczególnie podziękować **Pani Aleksandrze Szulc**, Naczelnikowi Wydziału Inwestycji i Infrastruktury Technicznej w Departamencie Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, oraz **Pani Marzenie Budnik-Róź**, Inspektorowi w Wydziale Inwestycji i Infrastruktury Technicznej w Departamencie Infrastruktury, które w sposób odpowiedzialny i wykazujący profesjonalizm zaangażowały się w realizację przedsięwzięcia.

Pani Iwonie Lukas-Walskiej dziękuję za sprawne prowadzenie szkolenia.

Panom: Arturowi Sztukowskiemu i Piotrowi Kukli chcę złożyć podziękowania za ich profesjonalizm i przystępność w przedstawieniu nietłatwej tematyki.